

PASTORALĂ
LA PRAZNICUL ÎNVIERII DOMNULUI 2019
† IOAN CASIAN

din mila lui Dumnezeu

Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei

*Iubitului cler și dreptslăvitorilor creștini,
pace și bucurie de la Hristos Domnul Cel Înviat,
iar de la noi arhierească binecuvântare.*

“El a zis către ei:

*Nu este al vostru a ști anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa,
Ci veți lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim
și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului.”*

(Fapte 1, 7 – 8)

**Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,**

Hristos a înviat!

“Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele de dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru Care s-a întărit”¹ – cântăm într-una din stihirile canonului de Paște. Ne regăsim în noaptea bucuriei în care contemplăm lumina cea neapasă a Învierii lui Hristos. Este momentul în care noi creștinii ne zorim să celebrăm esența credinței noastre – începutul mântuirii tuturor în Hristos.

Textul Faptelor Apostolilor citit cu această ocazie ne arată sensul misiunii noastre de creștini. Suntem chemați în timpurile și spațiul istoriei noastre a fi martori, a fi apostoli, a deveni purtători ai mesajului celor dintâi văzători ai Învierii lui Hristos – adică Sfinții Apostoli și femeile mironosițe. Suntem chemați să fim apostoli în Ierusalimul, Iudeea, Samaria și până la marginea timpurilor noastre. Prioritatea misiunii noastre este primirea puterii transfiguratoare a Duhului Sfânt mai mult decât a ști ‘*anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa*’. Această putere face din creștinul cel adevărat și credincios un mărturisitor în fața lumii întregi a bucuriei învierii lui Hristos și a mântuirii tuturor.

Ne putem deci întreba: înțelegem că suntem mărturisitori ai timpurilor noastre, dar care este mesajul pe care suntem datori să-l transmitem? Găsim răspuns în Evanghelia de la Ioan:

*La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.
Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu
s-a făcut din ce s-a făcut. Întru El era viață și viața era lumina oamenilor. (Ioan 1,
1 – 4)*

Învierea credinței omului prin Hristos înseamnă de fapt redescoperirea și reafirmarea adevărului fundamental – Dumnezeu este izvorul a toate. Mesajului central al misiunii noastre ca *biserici personale vii în Biserica cea mare a comunității creștine* este că lumea și omul își au început și temelie în Dumnezeu. El este Cel ce prin cuvânt a făcut toate. El este viața și lumina fiecărui om.

Învierea aduce cu sine o *conștiință reînnoită în Duhul Sfânt* care consideră și gândește totul din perspectiva lui Dumnezeu. Spune Părintele Stăniloae că “*învierea lui Hristos ne întemeiază în general credința într-o continuare a vieții după moarte.*”² Există

¹ Canonul Învierii cântarea a 3-a

² Dumitru Stăniloae. *Cultură și Duhovnicie. Opere complete vol 3*. Ed. Basilica: București 2012, p 73

o înviere a credinței și mărturisirii noastre în existența lui Dumnezeu ca temelie a toate și există o înviere a înțelegerii noastre după care realizăm că suntem creați pentru veșnicie din dragoste de Cel a Căruia generozitate nu poate fi măsurată.

Este oare suficientă doar credința în drumul mântuirii? Evanghelistul Ioan ne spune:

Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr. ... Și din plinătatea Lui noi toți am luat, și har peste har. (Ioan 1; 14, 16)

În dimineața Învierii mărturisim ca și creștini că simpla credință reînnoită dar abstractă a omului este importantă dar insuficientă mântuirii lui. Era nevoie de prezența vie prin întrupare a Fiului lui Dumnezeu, adevărată frământătură prin har și adevăr, ca să poată fi restaurate și împlinite deplin toate. Prin ea a putut fi refăcută mai întâi legătura profundă a lumii și omului cu Dumnezeu.

În ce fel Hristos ca adevărată frământătură restaurează toate? Sf. Atanasie cel Mare descoperă deplinătatea celor realizate de Hristos pentru mântuirea omului în misiunea Sa pământească:

... nimeni să nu se obrăznicească față de adevăr – că Mântuitorul a înviat trupul Său și că este Fiul lui Dumnezeu cel adevărat, fiind Cuvântul și Înțelepciunea și Puterea care a ieșit din Dumnezeu ca din Tatăl și Care în timpurile din urmă a luat trup pentru mântuirea tuturor și a învățat lumea despre Tatăl, a surpat moartea, le-a dăruit tuturor nestrucăciunea prin făgăduința învierii, ridicând ca pârgă a acesteia trupul propriu și arătându-l pe acesta trofeu împotriva morții și stricăciunii ei prin semnul Crucii.³

În lucrarea de mântuire a omului Creatorul manifestă deplin responsabilitatea față de creația Sa. Hristos, temelia restaurării noastre, ne educă și săvârșește toate cele necesare vindecării și mântuirii noastre – întruparea, cunoașterea lui Dumnezeu, anihilarea morții și darul nestrucăciunii prin Înviere. El este Cel care locuind în noi, ni se dăruiește participativ prin Trupul Său cel înviat ca *stâlp și temelie* a învierii noastre. Din interiorul umanității noastre asumate deplin prin Trupul Său înviat iradiază lumina harului vindecării noastre în înțelegere și faptă. Înțelegem că nu putem nimic din cele ale mântuirii fără de Dumnezeu – Tată, Fiu și Duh Sfânt; înțelegem că ne revine responsabilitatea de a rămâne deschiși prin credință lucrării harului lui Dumnezeu în noi; înțelegem responsabilitatea acțiunii noastre prin făptuire față de Dumnezeu și de cei din jurul nostru. Devenim adevărați apostoli în mărturisirea prin înțelegere, cuvânt și faptă.

Cultul Bisericii în întregimea lui ne este călăuză și întărire în Dumnezeu. Credem, mărturisim și împlinim toate cele ale lui Hristos prin participare la Sfânta Liturghie și la Sfintele Taine, la viața de rugăciune și asceză a Bisericii. *“Biserica este împărăția lui Hristos Domnul - spune Părintele Vasilachi. El a întemeiat-o și prin puterea Lui, ea dăinuiește prin veacuri și în eternitate. În ea, El este de-a pururea prezent, iar apostolii de totdeauna împart omenirii vistieriile cele cerești.”⁴* Biserica deși prezentă aici pe pământ în noi și printre noi este în același timp garanția și pârga vieții veșnice.

³ Sf. Atanasie cel Mare. *Cuvânt împotriva elinilor. Tratat despre Întruparea Cuvântului. Trei cuvinte împotriva arienilor.* (trad. Pr. Prof. Dumitru Stăniloae) Ed. EIBMO: București 2010, p 190

⁴ Vasile Vasilachi. *Întreita iubire de Dumnezeu, Biserică și Neam.* Colecția teologică *Cuvântul Vieții*: New York, p 249

Iubiți frați și surori în Domnul,

Suntem în Anul omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari) și în Anul comemorativ al Patriarhilor Nicodim Munteanu și Iustin Moisescu și al traducătorilor de cărți bisericești în Patriarhia Română. Sunt două tematici care ne îndeamnă să medităm asupra valorilor noastre creștine și românești și asupra activității unor oameni de biserică neobosiți lucrători în apostolatul tradiției creștine autentice.

Părintele Stăniloae sintetizează în chip magistral matricea spirituală a satului românesc pentru a ne fi model și inspirație în acest an consacrat lui:

Satul e o unitate de oameni liberi. ... transparența activă și transfiguratoare a lui Dumnezeu, Care îi unește pe toți fără să-i confunde, se trăiește în modul cel mai accentuat în Liturghia duminicilor și sărbătorilor, în care toți se roagă pentru toți. ... Străvezimea transcendenței vie a lui Dumnezeu în trăirea satului românesc îi dă acestuia, pe lângă duhul unei adânci comuniuni, și pe acela al unei gândiri care unește în ea înțelegerea cu simțirea tainelor inepuizabile ale lumii și persoanelor unite cu Dumnezeu.⁵

Etosul satului românesc este un rezultat al spiritului creștin care îmbină libertatea și specificul personal cu comuniunea, asumarea înțelegătoare a vieții creștine cu uimirea și contemplarea smerită a tainelor care depășesc înțelegerea. Ele se întâlnesc în Sfânta Liturghie care este expresia cea mai autentică a unirii omului cu Dumnezeu. Modelul acesta euharistic milenar rămâne pentru noi o carte vie a lucrării lui Dumnezeu prin intermediul persoanei umane în societate. El ne poate fi ghid și inspirație.

Gândindu-ne la a doua tematică a anului, exemplele celor necunoscuți cu numele - preoți, învățători sau primari vrednici, alături de patriarhii Nicodim și Iustin – și de traducătorii de carte bisericească precum – Mitropoliții Dosoftei, Veniamin Costachi și Irineu Mihălcescu, preoții Dumitru Stăniloae, Dumitru Bodogae, Dumitru Fecioru, Ioan G. Coman, Petre Vintilescu, Ene Braniște, Eufrosin Poteca, Olimp Căciulă, Matei Pâslaru, Spiridon Căndea, Mihai preotul, Sf. Paisie Velicicovschi, Arhimandriții Iuliu Scriban, Nicodim Grecianu și Vasile Vasilachi, Monahul Gherontie și alții, devin repere necesare și incontornabile în meticuloasa lucrare de răspândire a mesajului creștin prin cuvânt, literă și osteneala traducerii și adaptării cuvântului mântuitor la realitatea noastră cotidiană.

Să devenim și noi în locurile în care ne găsim exemple vii și luminoase, de oameni liberi și deschiși înțelegerii realităților care ne înconjoară și pregătiți a vesti și întrupa mesajul creștin astăzi în vederea mântuirii tuturor.

Cu ocazia Praznicului Învierii Domnului, să mulțumim în același duh euharistic lui Dumnezeu pentru toate binefacerile Sale. Vă doresc de asemenea tuturor cele mai alese gânduri de sănătate, mulțumire, pace și binecuvântare întru Iisus Hristos Domnul nostru!

Al vostru frate întru Domnul,
† IOAN CASIAN

Saint-Hubert/Montreal 2019

⁵ Dumitru Stăniloae. *Reflecții despre spiritualitatea poporului român. Opere complete vol. 9.* Ed. Basilica: București 2018, p 165 - 166